

**STATISTISKO PĀRSKATU APKOPOJUMS PAR 2019.GADĀ
LATVIJAS REPUBLIKAS AIZSARDZĪBAS RESORA
VEIKTAJIEM PUBLISKAJIEM IEPIRKUMIEM**

Ievads

Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departaments veic iesniegto iepirkumu pārskatu apkopošanu, analizē statistisko informāciju par Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. Nacionālo bruņoto spēku (turpmāk – NBS), publiskajiem iepirkumiem, kā arī reizi gadā sagatavo statistisko pārskatu apkopojumu, lai informētu par iepirkumiem Aizsardzības ministrijā, tās padotības iestādēs un NBS.

Iepirkumu statistikas galvenais uzdevums ir izveidot vienotu informācijas sistēmu par aizsardzības resorā notiekošajiem procesiem iepirkumu jomā, izmantojot starptautiski atzītus metodoloģijas principus.

Šajā apkopojumā ir izmantoti dati no Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. NBS, iesniegtajiem statistikas pārskatiem (Ministru kabineta 2017. gada 28 februāra noteikumu Nr. 102 "Noteikumi par oficiālās statistikas veidlapu paraugiem iepirkumu jomā un veidlapu iesniegšanas un aizpildīšanas kārtību" veidlapas Nr. 1-PIL¹ un Nr. 3-ADJIL²) par 2019. gadā veiktajiem iepirkumiem un noslēgtajiem līgumiem. Papildus ir izmantoti dati no Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. NBS, iesniegtajiem pārskatiem un noslēgtajiem līgumiem, kuru līgumcena³ pārsniedz 10 000 eiro, pamatojoties uz Aizsardzības ministrijas 2017. gada 13. septembra noteikumu Nr. 19-NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" 11. pielikumu.

Saskaņā ar iepriekšminētajiem 19-NOT Aizsardzības ministrija, tās padotības iestādes, t.sk. NBS, katru gadu līdz 1. martam iesniedz Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamentam pārskatu par iepirkumiem, kas veikti, pamatojoties uz Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumu (veidlapa Nr. 3-ADJIL), bet līdz 1. aprīlim iesniedz pārskatu par iepirkumiem, kas veikti, pamatojoties uz Publisko iepirkumu likumu (veidlapa Nr. 1-PIL), kā arī aizpildītu 19-NOT 11.pielikuma veidlapu.

Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departaments par 2019.gadu ir apkopojis 32 iesniegtos pārskatus, no kuriem 13 ir veidlapas Nr. 1-PIL pārskati, 8 – veidlapas Nr. 3-ADJIL pārskati un 11 - 19-NOT 11.pielikuma veidlapas pārskati.

Pārskata 1. nodaļā "Iepirkumi, piemērojot PIL" sniegta apkopota informācija par Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. NBS, iepirkumiem 2019. gadā, kas veikti saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu (turpmāk – PIL). Apkopots kopējais pabeigto iepirkumu skaits, līgumcenas, kā arī skatīts iepirkumu iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida un iepirkumos uzvarējušo komersantu pārstāvētās valstis.

Pārskata 2. nodaļā "Iepirkumi, piemērojot ADJIL" sniegta apkopota informācija par Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. NBS, iepirkumiem 2019. gadā, kas veikti saskaņā ar Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumu (turpmāk – ADJIL). Apkopots kopējais pabeigto iepirkumu skaits, līgumcenas un tāpat skatīts arī iepirkumu iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida un iepirkumos uzvarējušo komersantu pārstāvētās valstis

Pārskata 3. nodaļā "Iepirkumi, piemērojot gan PIL, gan ADJIL" un 4. nodaļā "VAMOIC un pārējo AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, veiktie iepirkumi" sniegts apkopojums par visiem 2019. gadā veiktajiem iepirkumiem, analizēta iepirkumu dinamika 2017. – 2019. gadā, piemērojot gan PIL, gan ADJIL. Papildus skatīta

¹ Veidlapa Nr. 1-PIL (Publisko iepirkumu gada pārskats)

² Veidlapa Nr. 3-ADJIL (Pārskats par pasūtītāju veiktajiem iepirkumiem aizsardzības un drošības jomā)

³ Līgumcena – Publisko iepirkumu likumā un Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumā definēta kā kopējā samaksa par iepirkuma līguma izpildi, kurā ietverti visi piemērojamie nodokļi, izņemot pievienotās vērtības nodokli.

Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra (turpmāk – VAMOIC) kā centralizētā iepirkumu veicēja darbība iepirkumu veikšanā 2018. – 2019. gadā. Tāpat apkopoti 2019. gadā uzsākto iepirkumu pārtraukšanas/izbeigšanas iemesli.

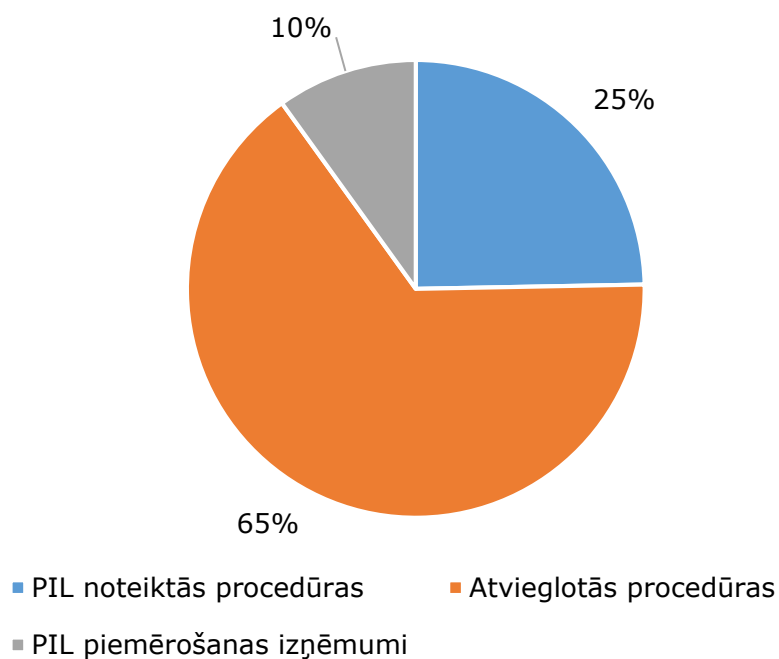
Pārskata noslēgumā minēti starpvaldību iepirkumi un iepirkumi, kas veikti starptautisko institūciju ietvaros.

1. Iepirkumi, piemērojot PIL

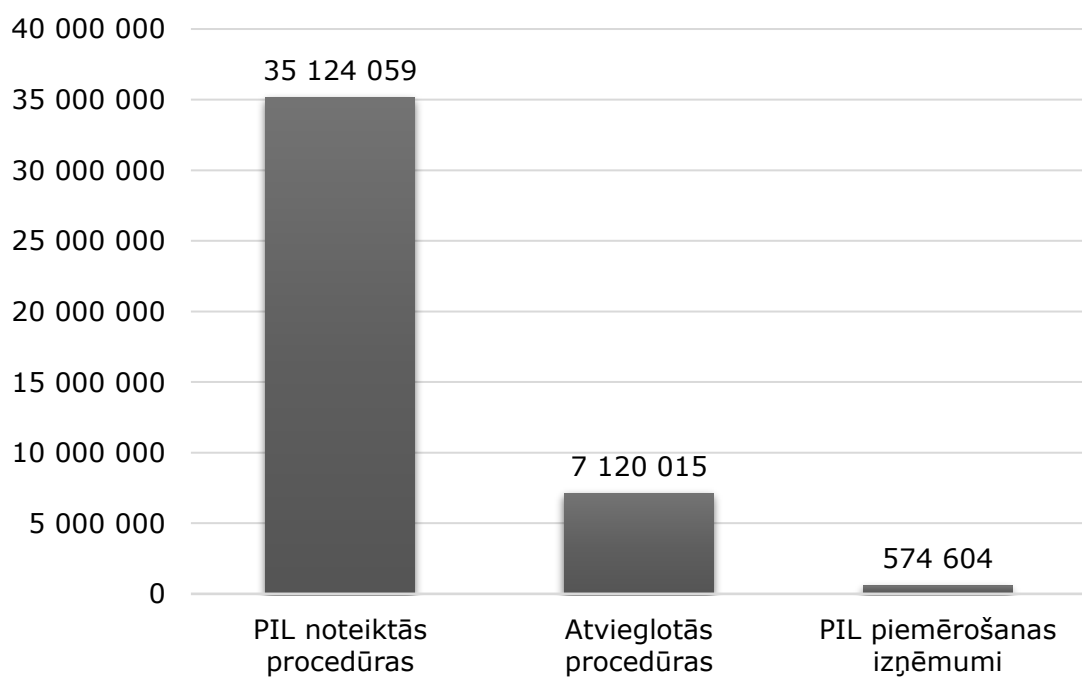
2019. gadā pabeigto iepirkumu procedūru, piemērojot PIL, skaits un līgumu summas

Iepirkuma veids	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)	Īpatsvars (%)
Veicot PIL noteiktās procedūras:			
Virš ES līgumcenu sliekšņa			
Atklāts konkurss	20	17 296 445	
Slēgts konkurss	0	0	
Konkursa procedūra ar sarunām	1	633 926	
Konkursa dialogs			
Inovācijas partnerības procedūra			
Sarunu procedūra	8	1 433 409	
Zem ES līgumcenu sliekšņa			
Atklāts konkurss	46	12 968 157	
Slēgts konkurss			
Konkursa procedūra ar sarunām			
Konkursa dialogs			
Inovācijas partnerības procedūra			
Sarunu procedūra	7	2 792 123	
Kopā	82	35 124 059	25%
Atvieglotās iepirkumu procedūras:			
PIL 9. pants	212	6 934 156	
PIL 2. pielikumā ietvertie pakalpojumu iepirkumi	5	185 859	
Kopā	217	7 120 015	65%
Likuma piemērošanas izņēmumi:			
PIL 3. panta kārtībā	19	558 815	
PIL 5. panta kārtībā	14	15 789	
Kopā	33	574 604	10%
Maksājumi, izmantojot EIS		10 030 745	
PAVISAM KOPĀ	332	52 849 424	

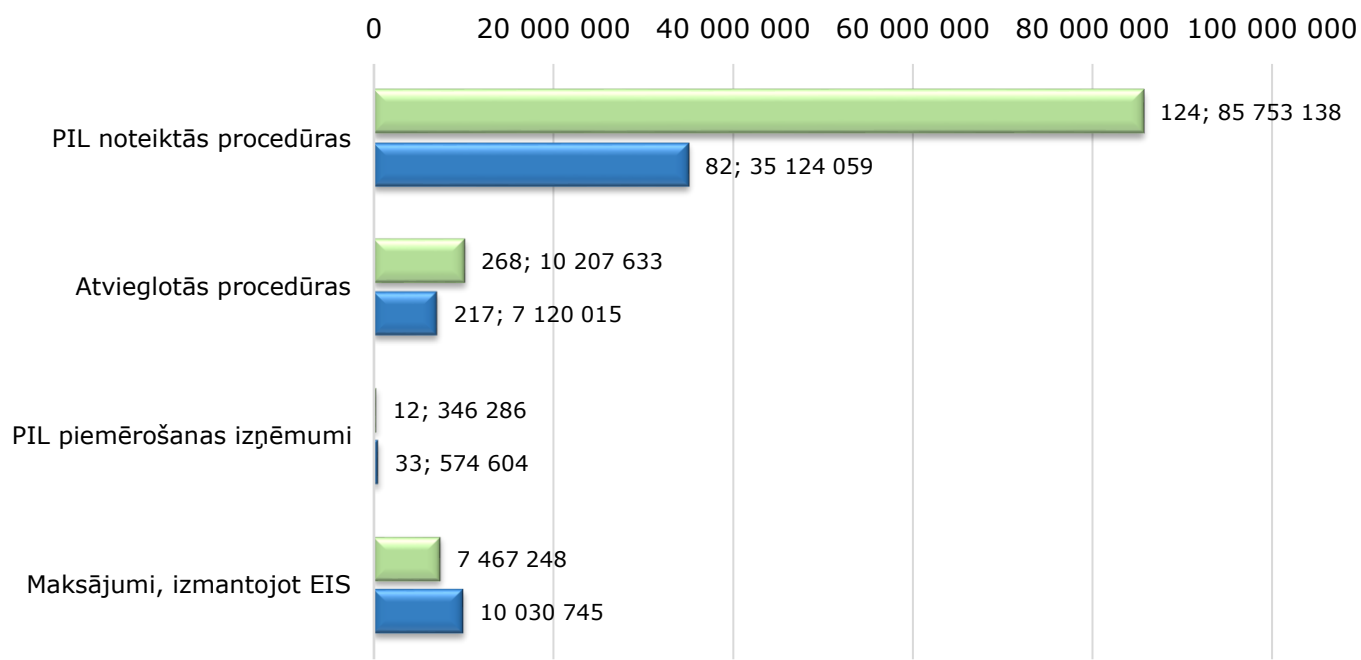
2019. gadā veikto iepirkumu procedūru skaits, piemērojot PIL

2019. gadā noslēgto līgumu summas, EUR bez PVN

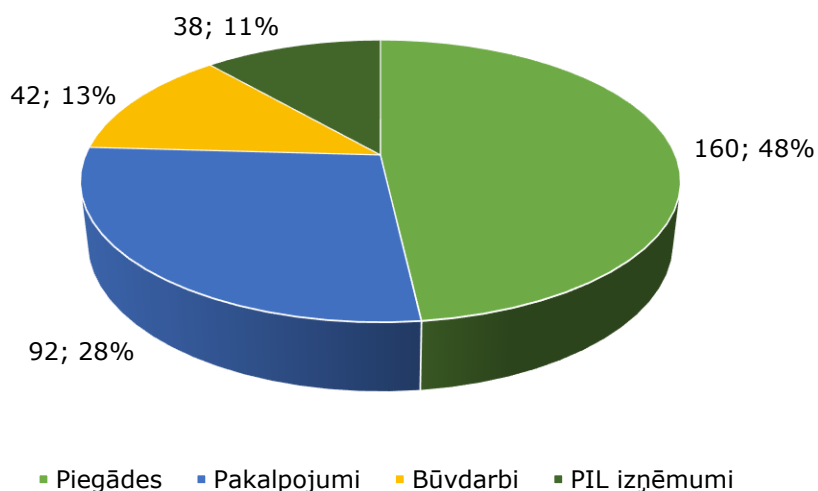
2018. un 2019. gadā noslēgušos iepirkumu, piemērojot PIL, skaits un līgumu summas (EUR bez PVN)

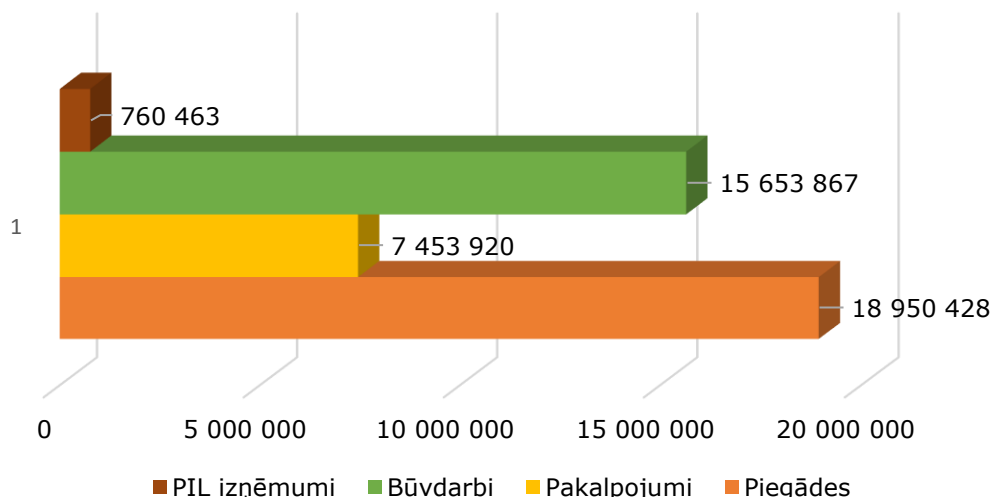
	Maksājumi, izmantojot EIS	PIL piemērošanas izņēmumi	Atvieglotās procedūras	PIL noteiktās procedūras
2018.gads	7 467 248	346 286	10 207 633	85 753 138
2019.gads	10 030 745	574 604	7 120 015	35 124 059

■ 2018.gads ■ 2019.gads

2019. gadā PIL kārtībā veiktie iepirkumi pēc iepirkuma priekšmeta veida

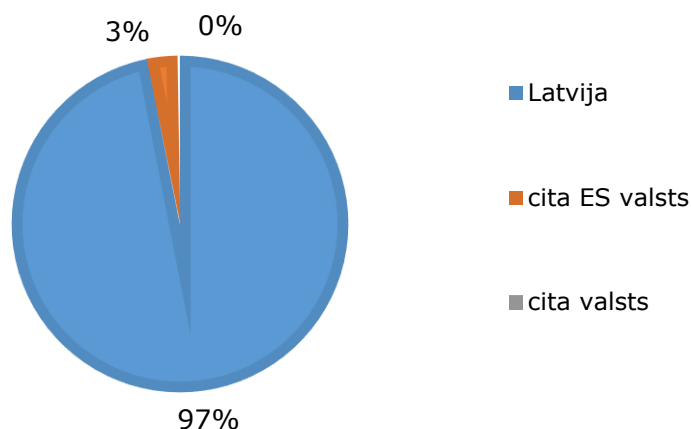
2019. gadā PIL kārtībā veiktie iepirkumi pēc noslēgto līgumu summas (EUR bez PVN)

Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts 2019. gada PIL iepirkumos (bez PIL 3., 5.panta izņēmumu un bez PIL 2.pielikuma ietvaros noslēgtajiem līgumiem)

Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts	Noslēgto līgumu skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)
Latvija	378	41 479 083
cita ES valsts	11	538 282
cita valsts	1	40 850
PAVISAM KOPĀ	390	42 058 216

Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts 2019. gada PIL iepirkumos

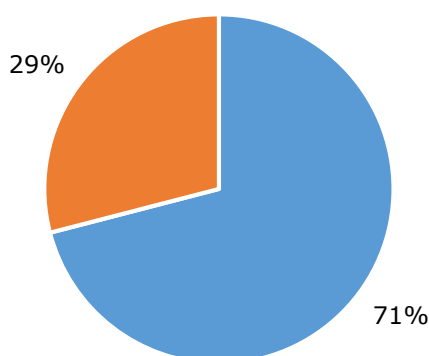

2. Iepirkumi, piemērojot ADJIL

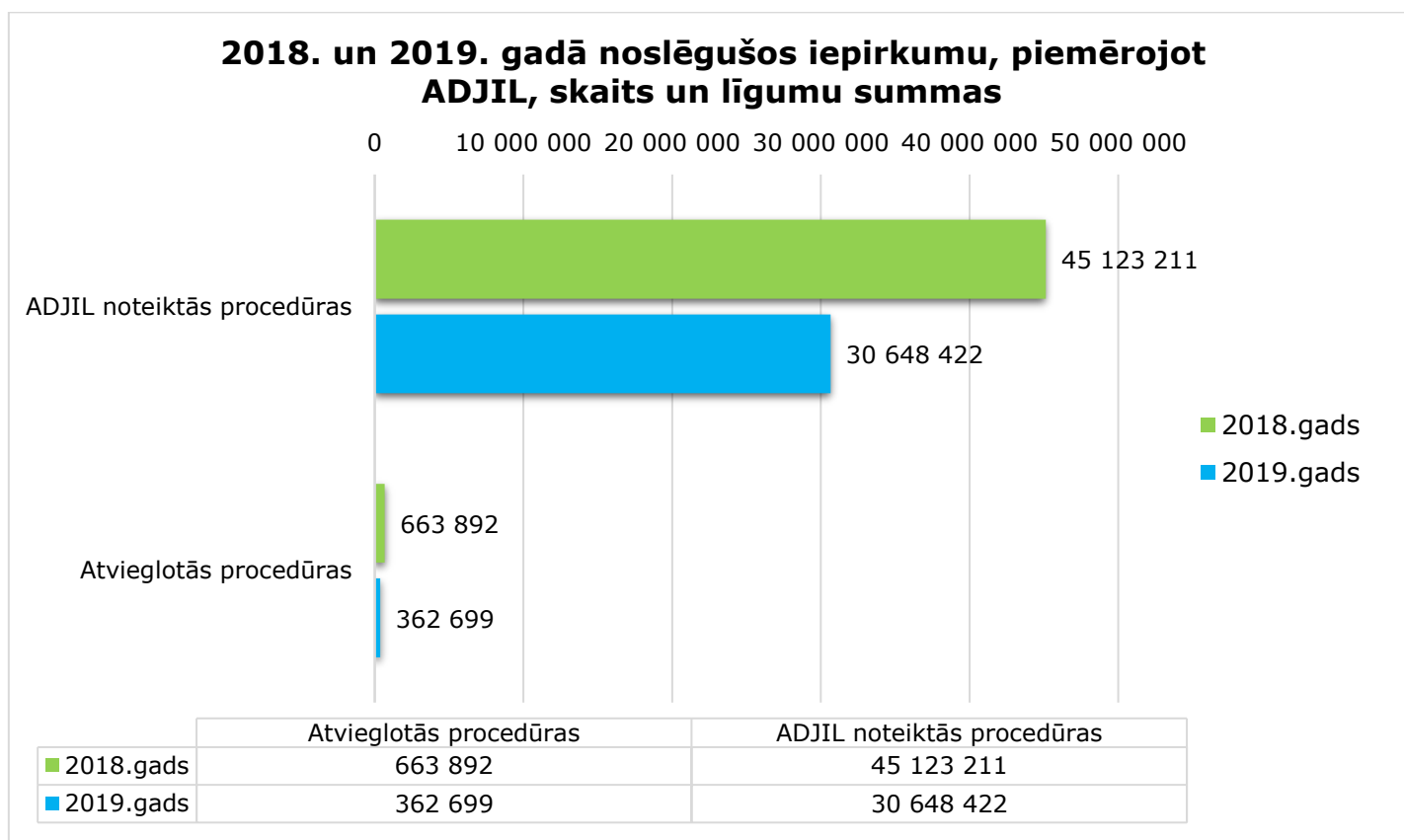
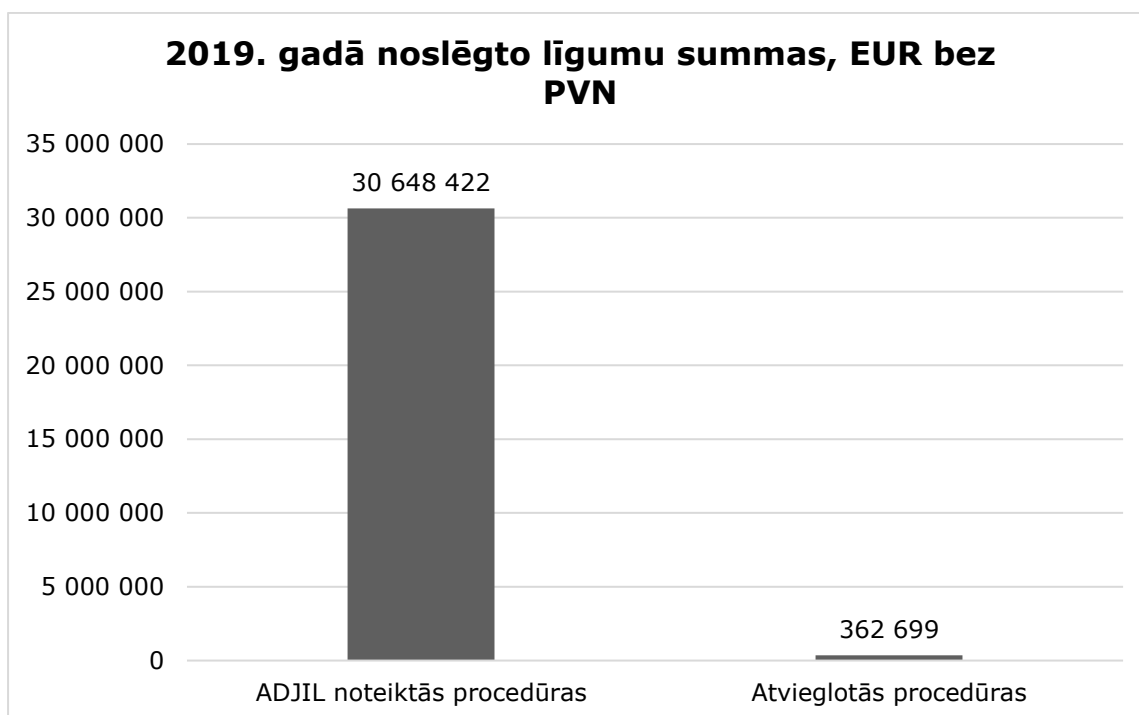
2019. gadā noslēgušos iepirkumu, piemērojot ADJIL, skaits un līgumu summas

Iepirkuma veids	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)	Īpatsvars (%)
Veicot ADJIL noteiktās procedūras:			
Virš ES līgumcenu sliekšņa			
Decentralizēti iepirkumi	1	5 849 839	
Centralizēti iepirkumi	6	3 433 858	
Zem ES līgumcenu sliekšņa			
Decentralizēti iepirkumi	13	20 937 415	
Centralizēti iepirkumi	2	427 310	
Kopā	22	30 648 422	71%
Atvieglotās iepirkumu procedūras:			
ADJIL 6.panta devītā daļa	9	362 699	29%
Decentralizēti iepirkumi	8	330 219	
Centralizēti iepirkumi	1	32 480	
PAVISAM KOPĀ	31	31 011 121	

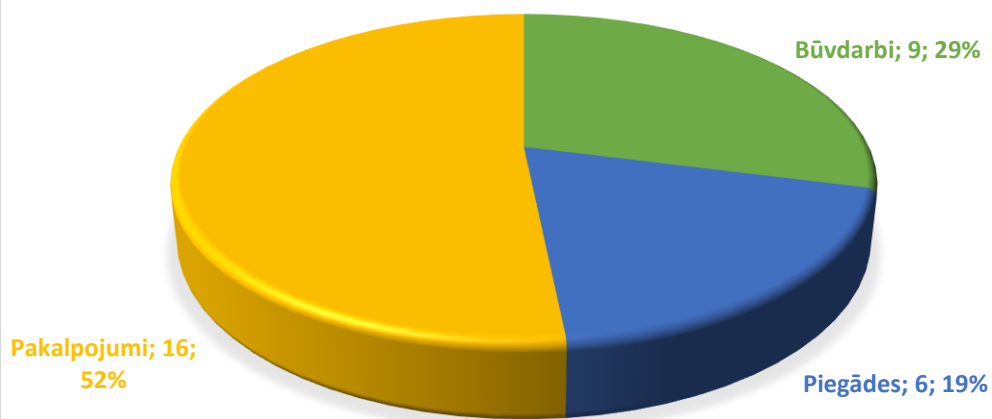
2019.gadā veikto iepirkumu procedūru skaits, piemērojot ADJIL

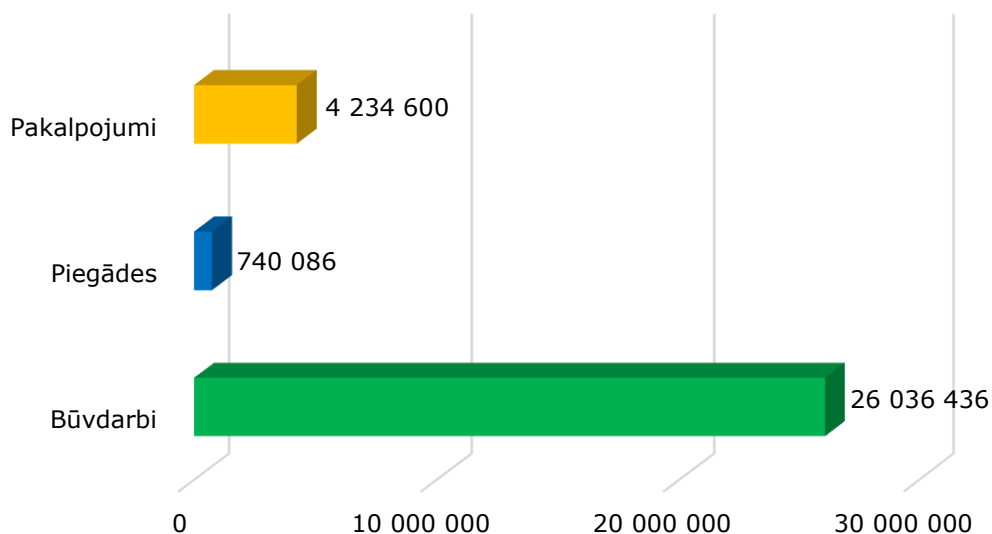
■ ADJIL noteiktās procedūras ■ Atvieglotās procedūras

2019. gadā ADJIL kārtībā veiktie iepirkumi pēc iepirkuma priekšmeta veida

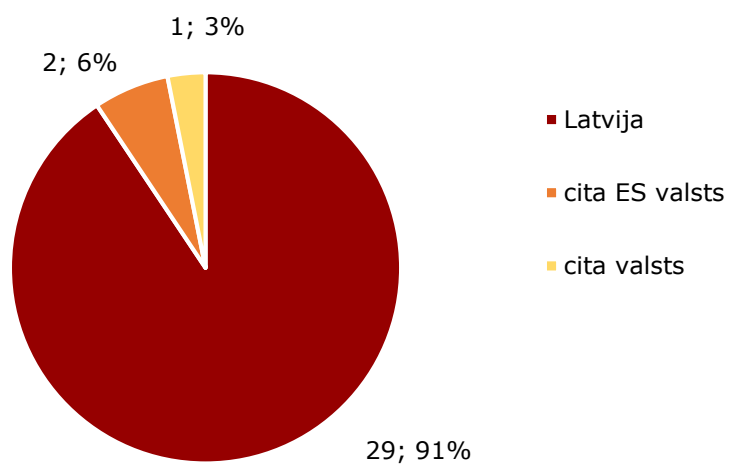
2019. gadā ADJIL kārtībā veiktie iepirkumi pēc noslēgtā līguma summas, EUR bez PVN

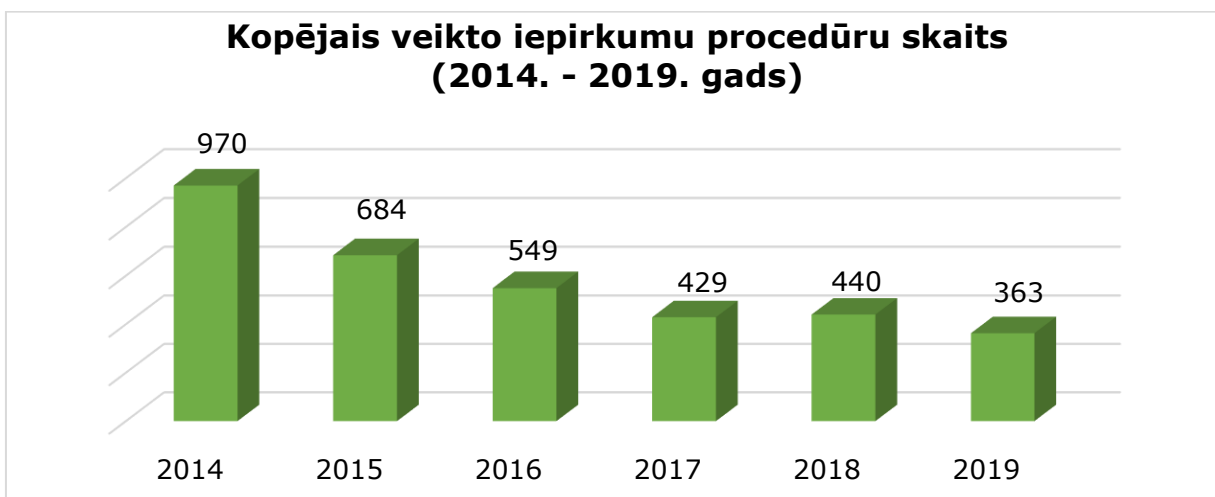
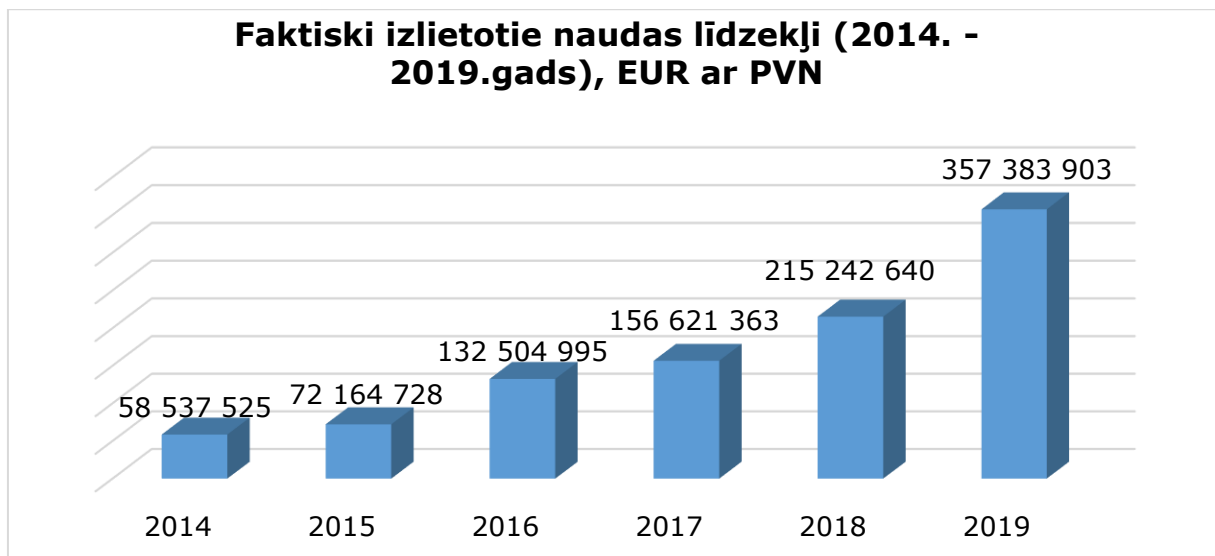
Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts 2019. gada ADJIL iepirkumos

Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts	Noslēgto līgumu skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)
Latvija	29	30 169 534
cita ES valsts	2	141 587
cita valsts	1	700 000
PAVISAM KOPĀ	32	31 011 122

Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts 2019. gada ADJIL iepirkumos

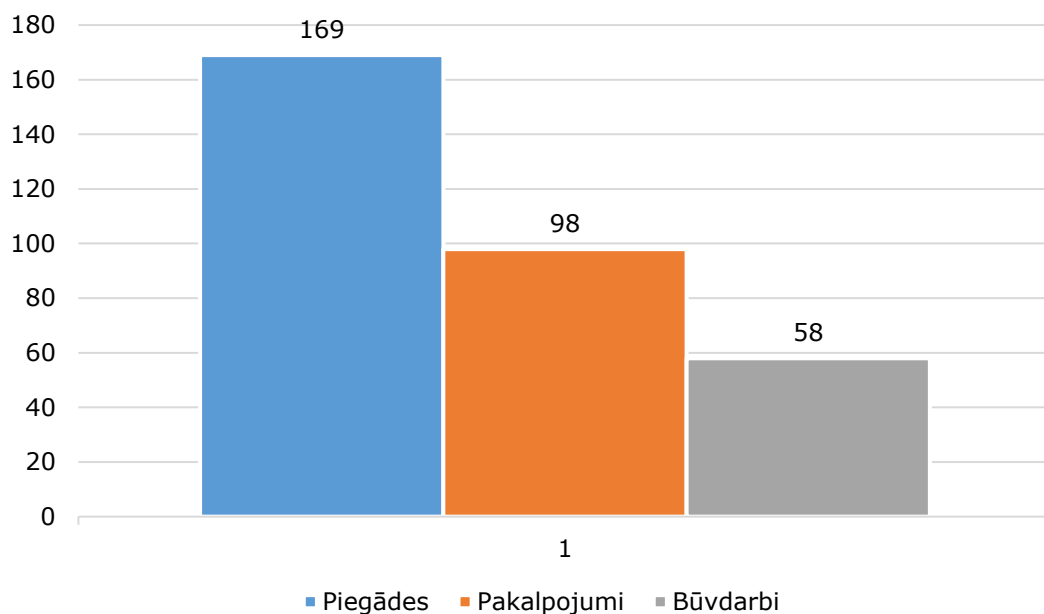
3. Iepirkumi, piemērojot gan PIL, gan ADJIL

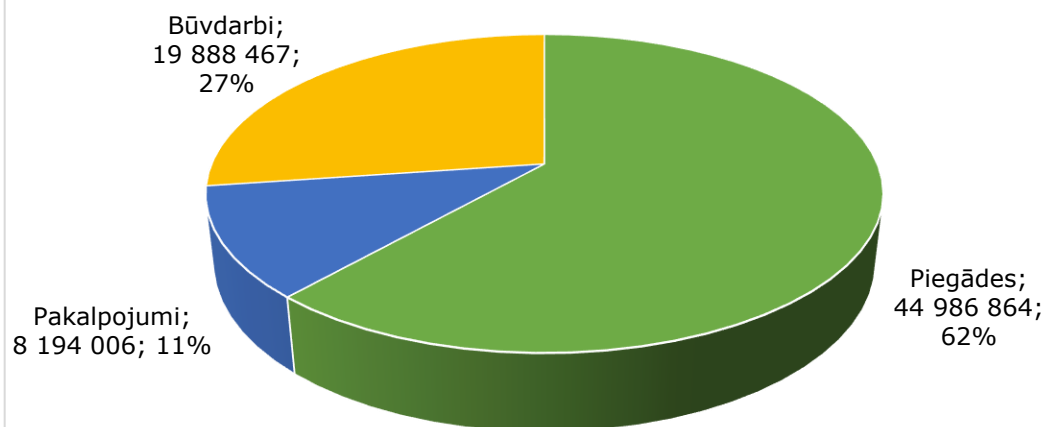
Iepirkuma procedūru iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida 2019. gadā (izņemot iepirkumus EIS)

Iepirkuma priekšmeta veids	PIL		ADJIL		KOPĀ	
	Iepirkumu procedūru skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)	Iepirkumu procedūru skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)	Iepirkumu procedūru skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)
Piegādes	160	18 950 428	9	26 036 436	169	44 986 864
Pakalpojumi	92	7 453 920	6	740 086	98	8 194 006
Būvdarbi	42	15 653 867	16	4 234 600	58	19 888 467
Izņēmumi	38	760 463			38	760 463
KOPĀ:	332	42 818 679	31	31 011 122	363	73 829 800

2019. gadā PIL un ADJIL kārtībā veiktie iepirkumi pēc iepirkuma priekšmeta veida

2019. gadā PIL un ADJIL kārtībā veiktie iepirkumi pēc noslēgto līgumu summas (EUR bez PVN)

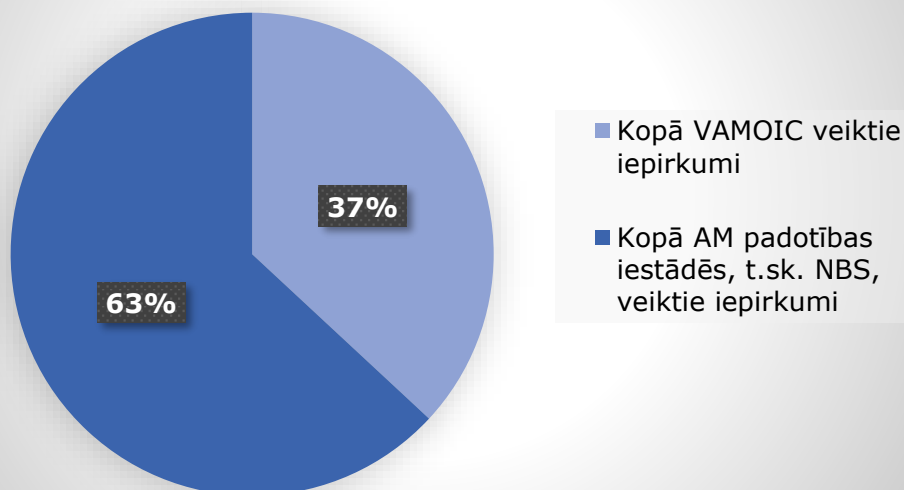

4. VAMOIC un pārējo AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, veiktie iepirkumi

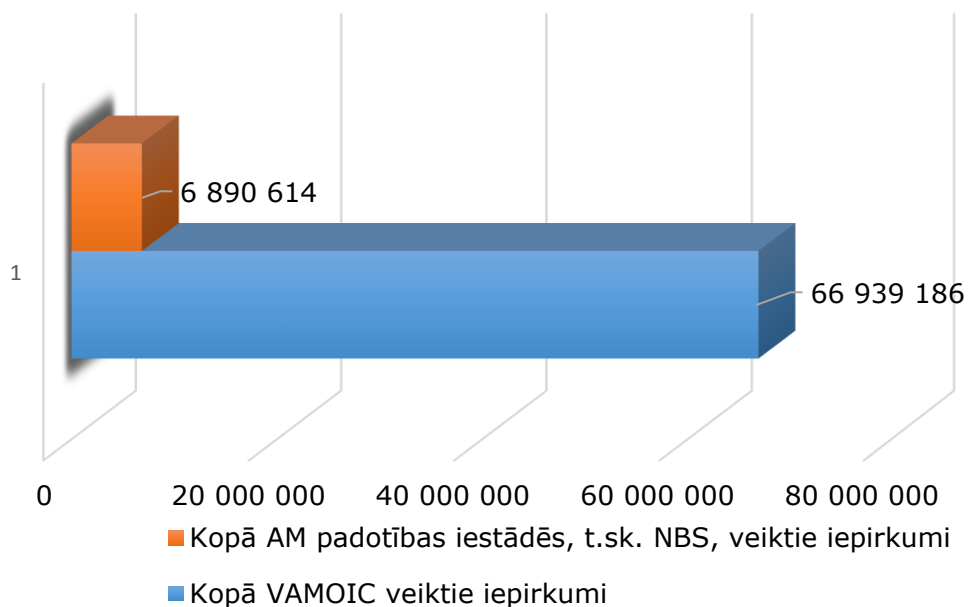
VAMOIC un citu AM padotības iestāžu veiktie iepirkumi 2018./2019. gadā

	2018.gadā veiktie iepirkumi		2019.gadā veiktie iepirkumi	
	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)
VAMOIC veiktie iepirkumi, piemērojot PIL	172	87 280 988	116	36 598 632
VAMOIC veiktie iepirkumi, piemērojot ADJIL	28	45 120 010	18	30 340 554
Kopā VAMOIC veiktie iepirkumi	200	132 400 998	134	66 939 186
Veiktie iepirkumi AM, AM padotības iestādēs, t.sk. NBS, piemērojot PIL	232	9 026 069	216	6 220 046
Veiktie iepirkumi AM, AM padotības iestādēs, t.sk. NBS, piemērojot ADJIL	8	667 093	13	670 568
Kopā AM padotības iestādēs, t.sk. NBS, veiktie iepirkumi	240	9 693 162	229	6 890 614
PAVISAM KOPĀ	440	142 094 160	363	73 829 800

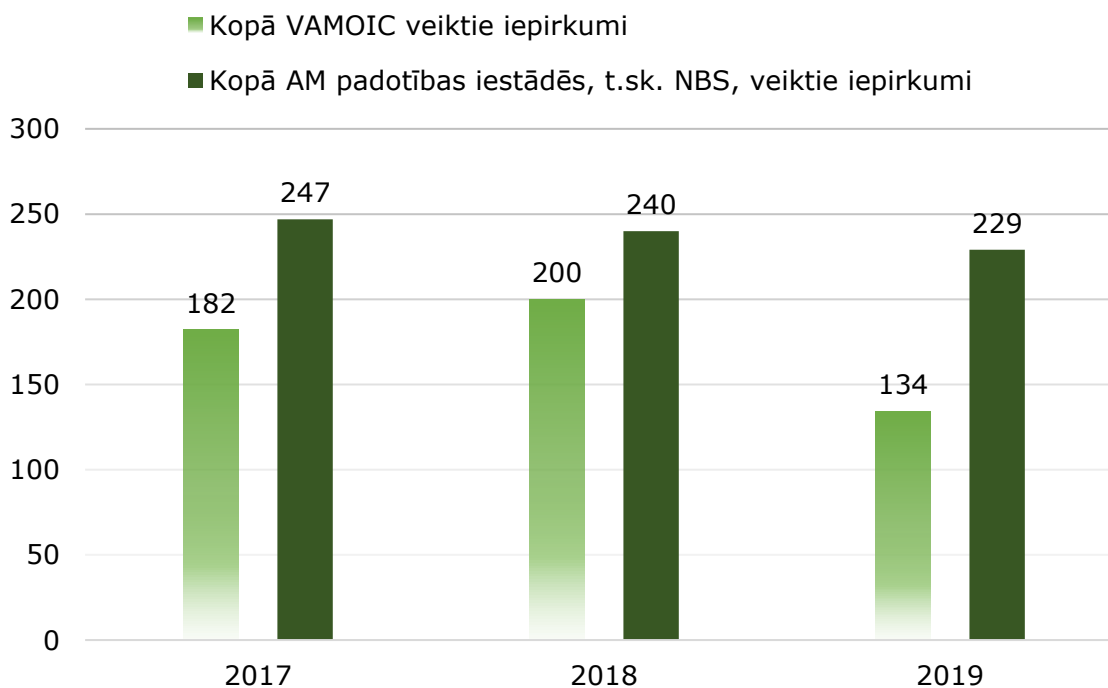
2019. gadā veikto iepirkumu skaits pēc iepirkumu veicēja

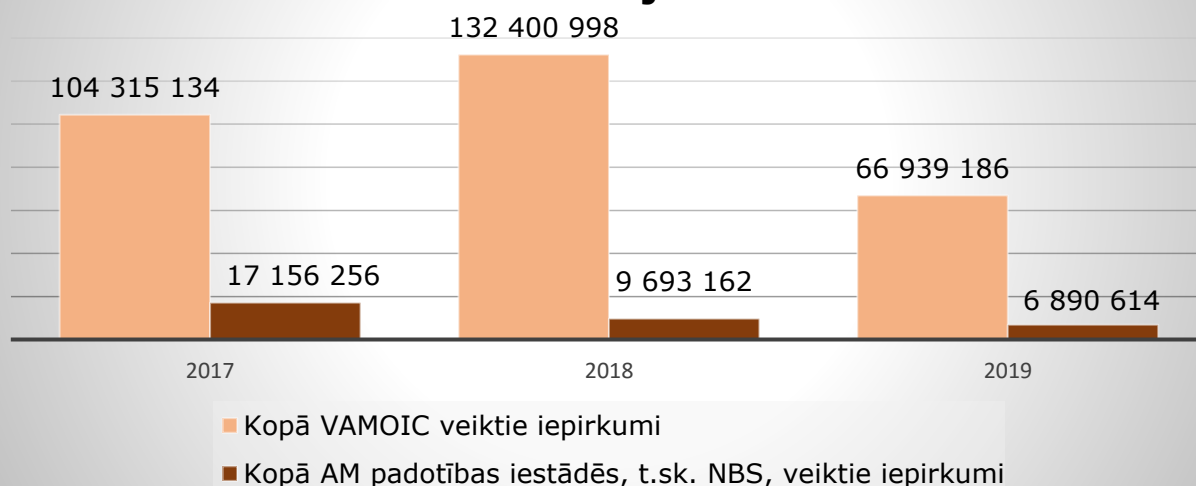
2019. gadā noslēgto līgumu summu (EUR bez PVN) iedalījums pēc iepirkuma veicēja

2017.-2019.gadā veikto iepirkumu skaits pēc iepirkuma veicēja

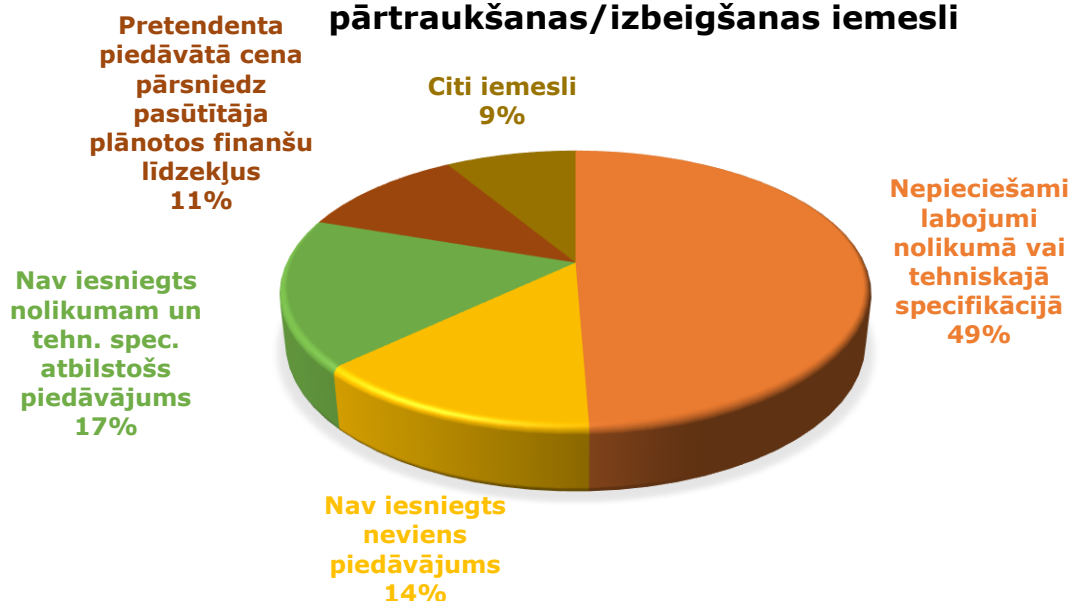
2017.-2019. gadā noslēgto līgumu summu (EUR bez PVN) iedalījums pēc iepirkuma veicēja

2019. gadā uzsākto iepirkumu pārtraukšanas/izbeigšanas iemesli

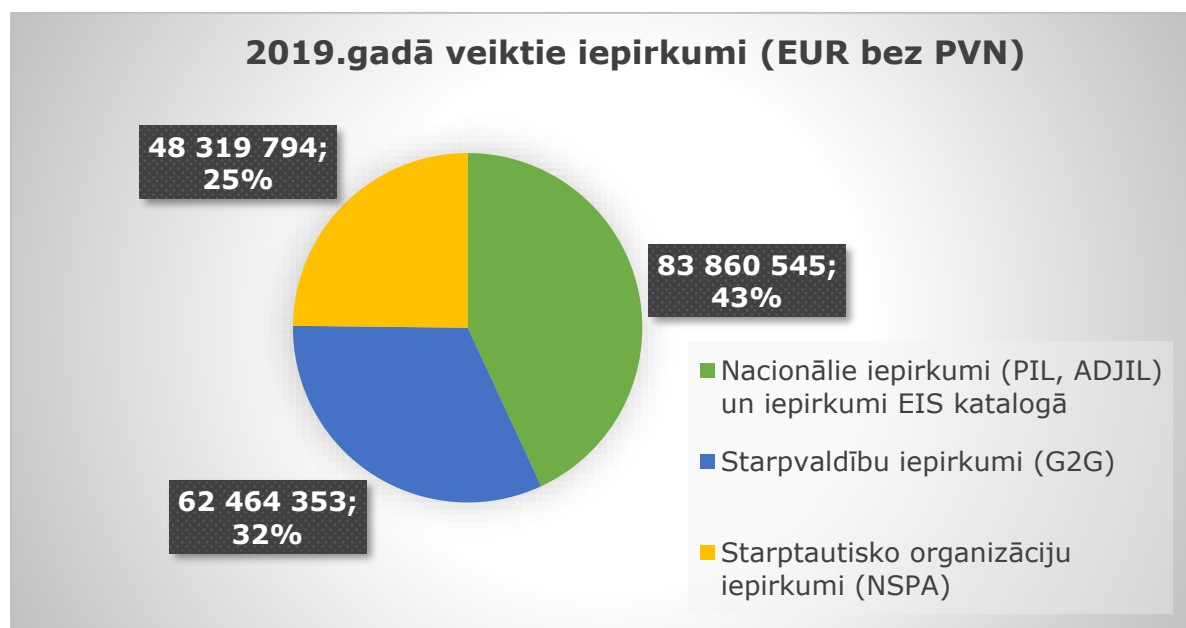
Iemesls	Iepirkumu skaits	Īpatsvars
Nepieciešami labojumi nolikumā vai tehniskajā specifikācijā	40	49%
Nav iesniegts neviens piedāvājums	11	14%
Nav iesniegts nolikumam un tehn. spec. atbilstošs piedāvājums	14	17%
Pretendenta piedāvātā cena pārsniedz pasūtītāja plānotos finanšu līdzekļus	9	11%
Citi iemesli	7	9%
PAVISAM KOPĀ	81	

2019.gadā uzsākto iepirkumu pārtraukšanas/izbeigšanas iemesli

5. Citas iepirkumu procedūras

	2019.gadā veiktie maksājumi (EUR bez PVN)
Starpvaldību iepirkumi (Government to Government)	62 464 353
Ar Amerikas Savienotajām Valstīm Ārvalstu militārās pārdošanas programmas (<i>Foreign Military Sales</i>) ietvaros	52 957 047
Ar Lielbritāniju	9 064 880
Ar Vāciju	170 000
Ar Dāniju	272 426
Starptautisko organizāciju iepirkumi	
NATO Atbalsta un iepirkumu aģentūra (<i>NATO Support and Procurement Agency</i>)	48 319 794
PAVISAM KOPĀ	110 784 148

Secinājumi

1. AM NAIPD ir apkopojis un analizējis 13 pasūtītāju (AM, AM padotības iestādes, t.sk. NBS) iesniegto pārskatu datus par 2019. gadā veiktajiem iepirkumiem.
2. 2019. gadā, piemērojot PIL, ir noslēgušies **332 iepirkumi** ar kopējo noslēgto līgumu summu **42 818 679** eiro (bez PVN). Piemērojot ADJIL noteiktās iepirkumu procedūras, 2019. gadā ir veikts **31 iepirkums** ar kopējo noslēgto līgumu summu **31 011 121** eiro (bez PVN).
3. Piemērojot gan PIL, gan ADJIL, 2019. gadā veikti **363 iepirkumi** ar kopējo noslēgto līgumu summu **73 829 800** eiro bez PVN. Papildus veikti iepirkumi EIS katalogā par 10 030 745 eiro bez PVN. Tādējādi no aizsardzības nozarei piešķirtā budžeta iepirkumiem PIL un ADJIL kārtībā, kā arī iepirkumiem EIS 2019. gadā kopā novirzīti **83 860 545** eiro bez PVN.
4. Salīdzinot 2019. gada pārskatos norādītos datus ar 2018. gada datiem, redzams, ka samazinājies PIL iepirkuma procedūru skaits (no 404 iepirkumiem 2018. gadā uz 332 – 2019. gadā), kā arī samazinājusies kopējā noslēgto līgumu summa (no 103 774 305 eiro bez PVN uz 52 849 424 eiro bez PVN – ieskaitot iepirkumus EIS). Samazinājies arī ADJIL iepirkuma procedūru skaits (no 36 iepirkumiem 2018. gadā uz 31 – 2019. gadā), kā arī par nepilniem 32% samazinājusies kopējā noslēgto līgumu summa (no 45 787 103 eiro bez PVN uz 31 011 121 eiro bez PVN).
5. Izmantojot EIS, 2019. gadā tika veikti maksājumi 10 030 745 eiro (bez PVN) apmērā, kas salīdzinot ar 2018. gadu ir pieauguši par 2 563 497 eiro bez PVN. Secināms, ka AM, AM padotības iestādes, t.sk. NBS, turpina aktīvi veikt iepirkumus, izmantojot EIS katalogu.
6. Kaut arī notiek pakāpeniska iepirkumu centralizācija, tomēr 2/3 no kopējā iepirkumu skaita 2019. gadā veica AM padotības iestādes, t.sk. NBS. AM regulāri tiek saņemtas arī AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, vēstules ar lūgumu deleģēt konkrētas iepirkumu pozīcijas attiecīgajai iestādei, taču bieži šie deleģētie iepirkumi nerealizējas, t.i., tiek pārtraukti/izbeigti, jo jālabo tehniskās specifikācijas utml.
7. 2019. gadā VAMOIC ir veicis 116 iepirkuma procedūras, piemērojot PIL, ar kopējo noslēgto līgumu summu 36 598 632 eiro (bez PVN) un 18 iepirkuma procedūras, piemērojot ADJIL, ar kopējo noslēgto līgumu summu 30 340 554 eiro (bez PVN). Pārējās AM padotības iestādes, t.sk. NBS, kopā veikušas 216 iepirkumus, piemērojot PIL, ar kopējo noslēgto līgumu summu 6 220 046 eiro (bez PVN), kā arī 13 iepirkumus, piemērojot ADJIL, ar kopējo noslēgto līgumu summu 670 568 eiro (bez PVN).
8. Faktiski izlietotie naudas līdzekļi 2019. gadā kopā sastāda **357 383 903** eiro (ar PVN). Salīdzinoši 2018. gadā veiktie maksājumi par iepirkumiem bija 215 242 640 eiro (ar PVN), kas nozīmē, ka faktiskie maksājumi 2019. gadā pieauguši par 34%.
9. 2019. gadā visvairāk veikti piegādes jeb preču iepirkumi (52%), tiem seko pakalpojumu iepirkumi (30%), kā arī būvdarbu iepirkumi (18%). Skatot iepirkuma priekšmetu procentuālo iedalījumu pēc 2019.gadā noslēgto līgumu summām, visvairāk finanšu līdzekļu – 62% - ir iztērēti piegādes iepirkumos, 27% - būvdarbu iepirkumos, bet 11% - pakalpojumu iepirkumos.
10. Atbalstot vietējo uzņēmējdarbību, visbiežāk (96%) līgumi PIL un ADJIL kārtībā veiktajos iepirkumos noslēgti ar komersantiem no Latvijas, kas vērtējams ļoti pozitīvi, ņemot vērā piegāžu drošības faktoru un ilgtermiņa uzturēšanu (remonta izmaksas un glabāšana). Citu ES valstu (Igaunija, Lietuva, Polija, Vācija, Čehija, Nīderlande, Francija, Somija, Dānija, Zviedrija) pārstāvētie komersanti kopā noslēguši 13 līgumus jeb tikai 3% no kopējo noslēgto līgumu skaita. Savukārt citu

valstu, kas 2019.gadā bija Kanāda un Norvēģija, komersanti noslēguši divus līgumus, kas sastāda 1%.

11.No 2019.gadā uzsāktajiem iepirkumiem 81 iepirkums (vairāk kā 22%) dažādu iemeslu dēļ tika pārtraukti vai izbeigti.

12.Paralēli nacionālajiem iepirkumiem 2019.gadā tika slēgti arī starpvaldību līgumi, kā arī veikti iepirkumi NATO Atbalsta un iepirkumu aģentūrā.